

TheMarker

כבר לא אירוע נקודתי: הבצורת והשריפות משנות את מפת הסיכונים בארה"ב

כמעט שני שלישים משטח ארה"ב נמצאים בבצורת, שמשפיעה על החקלאות ומכבידה על מערכות המים ■ במקביל, השריפות מתפשטות לאזורים ולתקופות בשנה שבהם לא הופיעו בעבר, וחורכות שכונות מגורים ותשתיות ■ בשוק הביטוח כבר מגיבים לשינוי: החברות מעלות פרמיות ומצמצמות חשיפה

ג'ניה יורקובסקי

28 במאי 2026

ארה"ב נכנסת לקיץ 2026 עם אחד ממשברי הבצורת הרחבים שנמדדו בעשורים האחרונים. כמעט שני שלישים משטחה נמצאים בתנאי בצורת. ביוטה ירדו מאז אוקטובר 59% פחות משקעים מהממוצע, בקולורדו 46% פחות ובאריזונה 43% פחות, לפי "ווינינגטון פוסט".

המשבר הנוכחי אינו רק מחסור בגשם. מדובר בשילוב של חורף יבש, טמפרטורות גבוהות, ירידה בכמות השלגים בהרים והפשרה מוקדמת של מעט השלג שירד. עבור מדינות המערב בארה"ב, השלג הוא מערכת אגירת מים לכל דבר, וכשהוא נמס מוקדם מדי, המים לא זמינים לקיץ — העונה שבה זקוקים להם יותר מכל.

הבעיה הגדולה יותר היא שהמערכת האקלימית עצמה נעשית פחות צפויה ולכן פחות יציבה. בעבר היה אפשר להסתמך על מחזורי עונות קבועים יחסית. כיום, אירועי קיצון מתרחשים בתדירות ובעוצמות גבוהות יותר. גם כשמגיע גשם, הוא מגיע לעתים בפרקי זמן קצרים ובעוצמה חריגה. הקרקע היבשה לא מצליחה לספוג את המים, ולכן במקום לחדש מאגרים ואקוויפרים, חלק גדול מהם הופך לנגר מהיר שמוביל לשיטפונות והצפות.

זריעת סויה בשדה באיווה, ארה"ב. מחסור במים מעלה את עלויות הייצור, מקטין יבולים ופוגע בגידולים מרכזיים כמו חיטה,

תירס וסויה צילום: Getty Images via AFP/SCOTT OLSON

הבצורת לא משפיעה רק על החקלאות: היא פוגעת בייצור חשמל הידרואלקטרי, מכבידה על מערכות מים עירוניות, משנה דפוסי הגירה פנימית, ומתחילה להשפיע גם על שוקי הביטוח והנדל"ן. אזורים שבעבר נחשבו אטרקטיביים למגורים מתמודדים כיום עם מגבלות מים קשות ועם עלויות ביטוח גבוהות יותר בגלל סכנת שריפות. במובן הזה, הבצורת של 2026 יחד עם אירועי השריפות הרבים, הן לא רק אירוע סביבתי — אלא גם אירוע כלכלי, שהופך את הכלכלה האמריקאית לדליקה יותר.

עונת השריפות התחילה מוקדם מדי

עד סוף אפריל נשרפו בארה"ב 1.85 מיליון אקרים (כ-7,500 קמ"ר), כמעט פי שניים מהממוצע בעשור האחרון. לפי תחזית של המרכז הלאומי בארה"ב המאגד את סוכנויות הכיבוי ומספק להן הנחיות (NIFC), מספר השריפות בארה"ב הגיע ל-24 אלף השנה, 50% יותר מהממוצע הרב־שנתי. זה נתון חריג במיוחד, משום ששיא עונת השריפות במערב עוד לא הגיע.

המשמעות עבור רשויות, חברות ביטוח ומפעילי תשתיות ברורה: חלון הסיכון מתארך. בעבר שריפות נתפסו כאירוע עונתי מוגבל יחסית, אך כיום הן מתחילות מוקדם יותר, נמשכות זמן רב יותר, ומופיעות גם באזורים שלא נחשבו בעבר לחלק מהבעיה.

שריפה ליד פארק יוסמיטי בקליפורניה, ארה"ב. מספר השריפות בארה"ב הגיע ל-24 אלף השנה, 50% יותר מהממוצע הרב־

שנתי צילום: David Odisho / Bloomberg

שינוי נוסף הוא גיאוגרפי: במשך שנים שריפות ענק נתפסו בעיקר כבעיה של קליפורניה, וכעת מפת הסיכון מתחילה לזוז מזרחה וצפונה. לפי תחזיות NIFC, פוטנציאל השריפות הגבוה צפוי להתרחב בקיץ לדרום-מערב ארה"ב: אזור Four Corners (האזור שבו נפגשות המדינות קולורדו, יוטה, אריזונה וניו מקסיקו), יוטה, מערב קולורדו, נבדה, צפון קליפורניה ואזור Inland Northwest (מזרח וושינגטון וצפון איידהו).

כשאזורי הסיכון מתרחבים, גם מעגל החשיפה מתרחב. בקולורדו, למשל, הרשויות נערכות לאפשרות של עד 9,000 שריפות השנה, לעומת 6,000–7,000 בשנה ממוצעת. ביוטה רוב המדינה כבר נמצאת בבצורת חמורה עד קיצונית.

למגמה הזאת מתווסף סיפור עמוק יותר הקשור לאופן שבו ארה"ב התפתחה בעשורים האחרונים. לפי שירות היערות האמריקאי, אזורי המפגש בין טבע לשכונות מגורים אמנם תופסים פחות מעשירית משטח ארה"ב, אבל בתוך שלושה עשורים, בגלל בנייה באזורים אלה, מספר הבתים בהם עלה בכמעט 50%. כיום נמצאים באזורים אלה יותר מ-44 מיליון בתים, מתוכם 2.6 מיליון באזורים המוגדרים כבעלי סיכון גבוה במיוחד לשריפות. שווי הבנייה מחדש של בתים אלו מוערך בכ-1.3 טריליון דולר.

כלומר, עוד לפני שמתייחסים לשינויי האקלים, בגלל דפוסי הבנייה בארה"ב החשיפה הכלכלית לשריפות גדלה. מעבר לכך, ביוטה, למשל, כ-87% מהשריפות השנה נגרמו בידי אדם — כלומר, חלק גדול מהאירועים מתחילים ליד כבישים, קווי חשמל, ושולי יישובים. אם בעבר שריפות נתפסו כאירוע נקודתי שקורה בעיקר ביערות, כיום הן משפיעות גם על נדל"ן, קווי חשמל ותשתיות ציבוריות.

החיבור הזה בין אקלים, תשתיות ונדל"ן מתחיל לשנות גם את האופן שבו שוק ההון מסתכל על סיכון. ככל שהנזק הכלכלי גדל, תשומת הלב מתחילה לעבור לשלב מוקדם יותר: היכולת לזהות סיכון בזמן. לכן השריפות מתחילות להפוך למשתנה קבוע בחישובי ביטוח, אשראי, השקעות תשתית ואפילו משכנתאות.

שוק הביטוח כבר מגיב

ההשפעה של התהליכים האלה ניכרת היטב בשוק הביטוח. הבצורת מעלה את הסיכון לשריפות, ועלויות הביטוח משתנות בהתאם: חברות מעלות פרמיות, מצמצמות חשיפה ולעיתים אף נסוגות מאזורים שנחשבים מסוכנים מדי.

לפי נתוני מנהל האוקיינוסים והאטמוספירה הלאומי (NOAA), מאז 1980 חוותה ארה"ב מאות אסונות אקלים ומזג אוויר שכל אחד מהם גרם נזקים של יותר ממיליארד דולר. חברת הביטוח Aon העריכה שב-2025 בלבד הבצורת בארה"ב גרמה להפסדים כלכליים של 2.4 מיליארד דולר ולהפסדי ביטוח יבולים של יותר ממיליארד דולר.

גם בחברות התשתית מתחילים לשנות גישה. דו"ח של Pacific Northwest National Laboratory מצא שעלויות ביטוח האחריות של חברות חשמל בארה"ב זינקו בשנים האחרונות בעקבות סיכוני שריפות. אצל PacifiCorp העלויות עלו פי 35 בתוך כחמש שנים, וב-PG&E נרשמה קפיצה חדה דומה. המשמעות רחבה הרבה יותר מעלויות ביטוח: כשחברות חשמל נאלצות לשלם יותר על ביטוח או מתקשות להשיג כיסוי, גם עלויות המימון, ההשקעות בתשתיות וניהול הסיכונים שלהן משתנים.

הכותב הוא מנכ"ל ומייסד משותף ב-Firewave